

Kaçakçılığın men ve takibine dair kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı: 12/I/1932 - Sayı : 2000)

No.
1918

Kabul tarihi
7 - I - 1932

BİRİNCİ FASIL

Umumî hükümler

BİRİNCİ MADDE — Aşağıda yazılı fiilleri işlemek kaçakçılıktır:

A) Her hangi bir maddeyi veya eşyayı gümrük muamelesine tâbi olmaksızın Türkiye'ye ithal veya Türkiye'ye itbale teşebbüs etmek,

B) Türkiye'ye ithali veya Türkiyeden ihracı memnu olan her hangi bir madde veya eşyayı ithal veya ihraç veya bunlara teşebbüs eylemek,

Devletçe ihraç şartile müşterisine satılan eşya ve maddeleri dahilinde satmak veya mücbir bir sebep olmaksızın muayyen müddet zarfında ihraç etmemek,

C) A, B fıkralarında yazılı kaçak eşyayı memleket dahilinde bir yerden diğer yere bilerek nakletmek veya satın almak veya satmak veya saklamak veya satılğa arz etmek veya alınıp satılmasına delâlet eylemek.

Gümrük muntakası hudutları dahilinde kaçak eşya nakledenler aksini bir vesika ile ispat etmiş olmadıkça bilerek nakletmiş sayılırlar.

Bu hüküm gümrük muntakası haricinde kalan şehir ve kasaba ve istasyonlarla mutat pazar yerlerinden gayri yerlerden yükletilip nakledilen kaçak tüccar emtia ve eşyasını nakleden nakliyeciler hakkında da caidir.

İskelelerle vapurlar ve istasyonlar ile trenler arasındaki nakliyatta kapalı balya ve sandıkların, zahiri bir alâmet olmaksızın, içlerinde zuhur edecek kaçak eşya nâkilleri, bilerek naklettikleri sabit olmadıkça kaçakçı addolunmazlar.

Devlet inhisarı altında bulunan maddeleri mezuun veya salâhiyetli olmaksızın:

1 - Türkiye'ye ithal etmek,

2 - Memleket içinde bir yerden diğer yere sevk ve nakletmek,

3 - Saklamak,

4 - Satılğa çıkarmak veya satmak,

5 - Bilerek kabul etmek, satın almak, istimal veya istihlâk etmek, (tütün ve sigara kâğıdı ve ithali memnu her nevi kopya kâğıdı mutlak olarak),

6 - Türkiye dahilinde imal etmek veya imal için hariçten alât ve edevat ithal eylemek veya bu alât ve edevatı dahilinde imal etmek veya nakletmek veya istimal etmek veya hıfzetmek veya failin ne maksatla kullanacağını bilerek tedarik eylemek;

E) Hususî kanunları mucibince muayyen işler için resimden muaf olarak veya az resimle ithal olunan veya Hükûmetçe verilen resme veya inhisara tâbi maddeleri:

1 - Tahsis edildikleri yerlerden başka yerlerde kullanmak veya satmak,

2 - Bilerek satın almak,

3- Kanunî hakkı olmaksızın veya hakkından fazla olarak almak veya bu hususta beyanname doldurmak veya tasdik ettirmek veya etmek;

P) Hususî kanunlara veya müsaadelere istinaden her hangi bir ameliye için kabulü muvakkat suretile ithal olunan veya muvakkat ihraç yolile ihraç edilen eşya

ve maddelerin tekrar ihraç ve ithalinde kanun ve müsaadelerindeki şartlara riayet etmemek.

Kaçakçılık yapmak maksadile icra vasıtalarının hazırlanması ve kendi feragati ile olmayarak ittihaz edilmiş mani tedbirler sebebiyle fiilin husule gelmemesi bu kanuna göre kaçakçılığa teşebbüştür .

Askerî şahıslar tarafından askere mahsus silâh ve mühimmat üzerinde işlenecek kaçakçılık suçları hakkında askerî muhakeme usulü ve askerî ceza kanunları ahkâmı mahfuzdur .

İKİNCİ MADDE — Devletin, mahallî idarelerin, belediyelerin ve bunlara ait müesseselerin memur ve müstahdemleri ile mahalle ve köy muhtarları ve ihtiyar heyeti azaları, mahalle ve kır ve orman bekçileri, köy korucuları, kaçakçılık fiillerini, bunları men ve takip ve tahkik ile mükellef olanlara, ihbara mecburdurlar.

Bunlardan mahalle ve köy muhtarları ve ihtiyar heyeti azaları, mahalle ve kır orman bekçileri ve köy korucuları, kaçakçılık fiillerini men ve takip ve tahkik ile mükellef memurların bulunmadığı yerlerde, bizzat men ve takip ile mükelleftirler.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Her mahallin en büyük mülkiye memuru, bilûmun gümrük memurları, doğrudan doğruya Devlet tarafından idare edilen bilcümle inhisar memurları, polis müdürü, merkez memuru, komiser, muavin ve memuru jandarma kumandanı, zabitan ve efradı, hudut ve sahillerde gümrük muhafaza kıtaları zabitan ve efradı ve memurları kaçakçılığı men ve takip ve tahkik ile mükelleftirler.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Kaçakçılığı takip ve men ile mükellef olanlar kaçakçılık vukuuna muttali veya musadif buldukları zaman bu kanunun kendilerinin tahmil ettiği vazifeleri hemen ifaya başlar ve aynı zamanda keyfiyeti taallûkuna göre gümrük veya inhisar memurları ile en büyük mülkiye memuruna bildirirler.

Kaçakçılık vukuatı askerî ihtisas mahkemeleri muntakalarında vukubulmuş iş kaçakçılığı men ve takip ve tahkika memur olanlar, gümrük muhafaza kıtaları kumandanlıklarına evvel emirde malûmat verirler ve bu kumandanlıklarla tevhidî mesai ederler.

Kaçakçılığın men ve takibi ile mükellef olanlara muavenet iktiza ettiği takdirde en büyük mülkiye memuru veya muhafaza kıtaları kumandanları tarafından yapılacak tahriî talep üzerine en yakın askerî kumandanı muktazi askerî kuvveti derhal tefrik ve sevkeder.

BEŞİNCİ MADDE — Kara, deniz, nehir ve hava yollarından birile Türkiyeye gelecek veya Türkiyeden harice gidecek şahısların ve eşyanın memlekete hangi noktadan girip gümüşüğe kadar hangi yolları takip edecekleri ve hangi noktadan harice çıkacakları ve transit ve aktarma olunacak eşya ve şahıslar hakkında ne yolda muamele yapılacağı ve transit antrepolarının ithalât ambarlarından icabına göre tefriki Dahiliye, İktisat ve Gümrük ve inhisarlar vekâletlerince tayin ve ilân olunur.

7 haziran 1926 tarih ve 905 numaralı kanunun 15 inci maddesi hükmü mahfuzdur.

İKİNCİ FASIL

Aramalar

ALTINCI MADDE — Üçüncü maddede sayılan memurlar aşağıdaki maddeler veçhile aramalara da salâhiyetlidirler.

YEDİNCİ MADDE — Kaçak eşya bulunduğu şüphe edilen her denk veya sair-
ıkta veya nakle hadim sair vasıtalarda arama yapılır.

SEKİZİNCİ MADDE — Hususî evlerle müstemilâtında arama:

- A) Mahallin en büyük mülkiye memurunun vereceği yazılı izinle,
- B) Salâhiyetli memurun izni bulunmadığı halde köylerde, muhtar veya vekilinin
e bunlar da bulunmadığı takdirde ihtiyar heyetinden iki kişinin huzurile,
- C) Arama izni verenlerin evlerinde arama icap ettiği takdirde mafevk mülkiye
memurunun iznile yapılır.

Hususî ev aramaları salâhiyetli memurlarca ihtiyar heyetleri azasından ve bu-
unmadığı takdirde mahalle veya köy halkından en az iki kimsenin huzurile yapılır.

Muvazzaf ve müstahdem zabitlerle askerî memurların kendilerinin oturdukları
erlerde arama, mafevk veya hemrütbe bir zabitin huzurile yapılır. İzin veren ma-
anın işarı üzerine aramada bulunacak zabitin izanına askerî mereiler mecbur-
ur.

Arama sırasında tetkikine lüzum görülecek evrak bulunursa sahibinin huzurile
ayılıp mühürlenerek mahallî cümhuriyet müddeiumumisine ve askere ait olanla-
ı da en yakın âmiri adliye gönderilir.

Kaçak eşya ile girilirken veya çıkılırken görülen veyahut kaçakçılık sayılan her
angi bir işin yapıldığı zahiri delillerile tesbit edilen yerlerde usulî dairesinde
e hemen aramak için gündüz izin almağa lüzum yoktur.

Bu hallerde aramalar A, B, C, fıkraları hükümleri dairesinde geceleyin de ya-
ılır.

DOKUZUNCU MADDE — Dükkân, mağaza, ticaret ve alış veriş yapılan hu-
usî evler, depo, ambar, antrepo, han, otel, pansiyon, sinema, tiyatro, gazino, kahve-
iane, bar, dansing ve bunlara benzer yerler ve müstemilâtı umuma açık oldukları
nüddetçe ve umuma açık yerlerinde arama izinsiz yapılabilir. Bu mahaller umu-
na açık bulunmadıkları zaman 8 inci madde hükmüne tâbi tutulur.

ONUNCU MADDE — Gümrük salonlarında kaçak eşya sakladığında şüphe edi-
en şahısların üzeri sivil, asker ayrılmaksızın kayıt ve şartsız aranabilir.

Gümrük mntakası dahilinde bu arama en yakın bir karakola veya bir Hükûmet
laresine veya askerî garnizona götürülerek yapılır.

Kadınların üzerinde arama, bir kadın marifetile yapılır.

Hâkim ve cümhuriyet müddeiumumileri ile müddeiumumilerin muavini sıfatile
mirlerini icraya memur olan zabita memurları hakkında ceza muhakemeleri usulî
canununda mevcut salâhiyetler mahfuzdur.

ON BİRİNCİ MADDE — 5 inci madde mucibince tayin olunan kapı ve yollar-
lan başka yerlerden izinsiz girmek ve çıkmak ve geçmek memnudur. Bu yerlerde
esadiüf edilecek şahısların her nevi nakil vasıtaları salâhiyetli memurlar tarafın-
lan durdurulur. Eşya ve yükü aranır.

(Dur) ihtarına itaat etmiyen şahıslar hakkında evvelâ havaya silâh atmak sure-
ile bu ihtar tekrar edilir. Yine riayet etmezse silâh kullanmağa, muhafaza kıtala-
ına mensup asker ve silâhla teçhiz edilen muhafaza memurları mezundur.

Silâhla teçhiz edilen zabita ve muhafaza memurlarının memleket dahilinde tesâ-
lüf edecekleri kaçakçılar hakkında da balâdaki fıkralar ahkâmı tatbik olunur.

ÜÇÜNCÜ FASIL

Cezaî hükümler

Birinci kısım

Münhasıran gümrüklere ait cezaî hükümler

ON İKİNCİ MADDE — Yabancı memleketlerden geldiği halde mücbir sebepler olmaksızın evrakının gösterdiği mahal güzergâhı haricinde Türkiye karasularında rastlanan gayri safi yüz tonlâto hacminden aşağı [yüz dahil] sefinelerin hamulesi musadere olunur.

Hamulesi bulunmadığı halde hamulesi olmadığını veya başka bir limana çıkarıldığını veya avarya olduğunu ispat edemiyen sefine kaptan veya acentasına tonlâto başına on lira hesabına ağır para cezası hükmolünür.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Sahillerde ve hudut teşkil eden nehir ve göllerde gümrük idaresi bulunmayan yerlere izinsiz yanaşan veya kara ile veyahut sair sefineler ile ihtilât eden sefinelerin içinde bulunan memnu eşya manifestoya dahil olsun olmasın musadere olunur.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Türkiyeye giren yolcuların beyanlarına muhalif olarak üzerlerinde veya eşyaları arasında çıkan gümrük resmine veya inhisara tâbi eşya musadere olunur.

ON BEŞİNCİ MADDE — Hariçten getirildiği halde manifestosunun asıl nüshasında veya barnamede yazılı olmıyan resme tâbi eşya ister vapur ve ister şimendifer vesair nakil vasıtalarının içinde zuhur etmiş olsun ve ister gümrüğe teslim edilmiş bulunsun, bu eşyanın manifesto veya barnameye yazılmaması makbul ve mücbir sebepten ileri geldiği sabit olmazsa musaderesine ve bedelinin bir misli ağır para cezası alınmasına hükmolünür.

ON ALTINCI MADDE — Manifestonun asıl nüshasına dahil olmıyan eşyanın kapları manifestoda yazılı diğer bazı kapların numara ve markasını havi bulunur ve zarfları da nevi itibarile mutabık olursa bunlardan ağır resme tâbi eşyayı havi olanları manifesto haricinde sayılır ve hakkında 15 inci madde hükmü tatbik olunur.

Bu eşyanın manifestosunun gümrüğe ibrazından evvel suretlerine ilâve ve sefinenin limana gelmesi akabinde üzerine giden memnura vücudundan malûmat verilirse bunlardan gümrük resminin bir misline muadil ağır para cezası alınmasına hükmolünür.

Manifestoya ithal edilmemesinin makbul ve mücbir sebeplerden ileri geldiği ispat olursa ceza lâzımgelmez.

Müsemmaları iç zarfları üzerinde yazılı isimlere uymıyan maddeler musadere olunur.

ON YEDİNCİ MADDE — Manifesto veya barnamede yazılı olmıyan ve bulunduğu yerden aranarak çıkarılan eşyanın musaderesile failleri hakkında 25 inci maddenin 2 inci fıkrasından başlayan hükümler tatbik olunur.

ON SEKİZİNCİ MADDE — Türkiyeye giren veya Türkiyeden çıkan yolculara ithali veya ihracı memnu eşya bildirilir. Bu tefhimden sonra kendilerinin beyanları hilâfına olarak üzerlerinde veya eşyaları arasında memnu eşya çıkarsa bunların musaderesine ve kıymetinin beş misli ağır para cezasına hükmolünür.

Memnu eşya sahibi para cezasını gümrük idaresine rızasile verirse keyfiyet gümrük idaresince tutulacak ve kendisine imza ettirilecek zabıt varakasına dereile ik-

tifa olunarak hakkında takibat yapılmaz ve kendisinin mahkemeye müracaat hakkı da sakıt olur.

ON DOKUZUNCU MADDE — Yabancı memleketlerden gelen memnu eşya manifestonun asıl nüshasında veya barnamede tasrih edilerek gümrüğe getirilirse sağlam teminat altında geldiği yere veya diğer bir yabancı yere iade ve sevk olunur.

Manifestonun asıl nüshasında veya barnamede dahil olmıyan bu kabîl eşya, vevki mevrit liman veya istasyona gelmesi akabinde kaptan veya acentası veya şimendifer idaresi tarafından gümrüğe ihbar ve hattâ teslim edilmiş olsun, musadere edilmekle beraber nakledenler hakkında 25 inci maddenin 2 inci fıkrasından başlayan hükümler tatbik olunur.

YIRMİNCİ MADDE — Hakikat hilâfına beyanname vermekle veya her hangi bir hile ve sui istimal ile muamelesi yaptırılarak noksan resim verilmek veyahut gümrük resmi verilmeksizin resmi verilmiş ve muamelesi yaptırılmış mal gibi gösterilmek suretile memlekete eşya ithal ettikleri anlaşılanlar hakkında 1 seneden üç seneye kadar hapis ve resmi verilmiyen eşya kıymetinin iki misli ağır para cezası hükmolunur. Bu harekete iştirak eden memurlar hakkında verilecek ceza bir misli arttırılır.

YIRMİ BİRİNCİ MADDE — Gümrüklerce tutulan resme tâbi eşyanın sahib veya nâkilleri o eşyanın zaptını müteakip kıymetile beraber gümrük resmine ve sair tâbi olduğu resimlere muadil bir meblâğı depozito ederek kendisine teslimini isteyebilir. Bu suretle istenilmıyen eşya, bozulur mevattan ise veya muhafazası zor ve masraflı olursa, gümrük idaresince sahibine bildirildikten sonra ticaret odası ve bulunmıyan yerlerde belediye encümeni azasından bir zatın huzurunda arttırma ile satılır.

YIRMİ İKİNCİ MADDE — Gümrüğe ait kaçak eşya ve maddelerin musaderesi, kaçırıldığı tarihten itibaren bir sene içinde istenebilir. 12, 13 ve 14 üncü maddelerle 16 inci maddenin son fıkrasında yazılı eşya, yalnız vaka anında musadere edilebilir.

Bu suretlerle musaderesi hakkı sakıt olan eşyanın bedelile bu eşyaya taallük eden Devlet resimleri kaçakçıdan tahsil olunur.

Resimlerin tayini kabil olmazsa her kap için beş liradan iki bin liraya ve dökme eşyanın her tonası için 10 liradan 50 liraya ve bedeli tahkik ve tayin edilemediği halde dahi 50 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezası alınır.

Kaçakçılık fiillerine terettüp eden cezalarla kaçırılan malın bedeli türk ceza kanununun mürruru zaman hükümlerine tâbidir. Bu suretle mürruru zamana uğrıyan kaçak eşya için resim dahi aranmaz.

İkinci kısım

Gümrük ve inhisar kaçaklığına ait cezaî hükümler

YIRMİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Cezaî hükümler faslının birinci kısmında yazılı suçlara müteallik kaçak eşya müstesna olmak üzere gerek hariçten gelsin ve gerek dahilde bulunsun kaçak eşya ve maddeler derhal zaptolunur ve tutuldukları yere en yakın olan hükümet merkezinde ve mazmunun huzurunda zabıta memurıle ait olduğu gümrük ve inhisarlar memurlarından ve bulunmadığı yerlerde mal memurundan mürekkep lir heyet tarafından nevi ve adet ve miktarını bildiren bir zabıt varakası tanzim ve imza olunur.

Bunların arasında:

1 - Suçun sübut delili olmakla beraber mahiyetinin tayini fen ve ihtisas erbabının tahlil veya tetkikine bağlı bulunan memnu maddeler zabıta memurunun resmî mührü ile mühürlenerek bu baptaki zabıt varakasile birlikte gümrük veya inhisar idaresine makbuz mukabilinde verilir.

2 - Oyun ve sigara kâğıdı ve tütün ve kibrit ve çakmak, barut, cezayi nariye ve mevadî infilâkiye, fişek ve av malzemesi, saçma gibi kaçak maddeler en yakın gümrük veya inhisar idaresinde ve bulunmadıkları yerlerde en yakın hükûmet konağında alâkadarların huzurile imha ve bu keyfiyet dahi ikinci bir zabıt varakasile tesbit ve imza olunur. Mazmunu bulunmayan veya firar etmiş olan kaçak maddelerin tesbit ve inhisarında mazmunun huzuru aranmaz.

3 - Satılması veya kullanılması memnu olmayan kaçak maddeler ait olduğu gümrük veya inhisar idaresine ve bulunmayan yerlerde mal memuruna ilmühaber mukabilinde teslim olunur.

Yukarıki hükümler gümrüklere tutulan inhisar eşya ve maddeleri hakkında dahi caridir.

Bu maddelerin ait oldukları inhisar idarelerine tevdiinde bedel ve resim aranmaz.

YİRMİ DÖRDÜNCÜ MADDE — 23 üncü maddenin 3 numaralı bendine tevfi kan gümrük idarelerine veya bulunmayan yerlerde mal memurlarına teslim olunan veya gümrük idarelerince ele geçirilen eşyanın musaderesi kararı katileştikten sonra bunlar hakkında 1549 numaralı kanunun ikinci maddesinin bu kanun ahkâmile teauruz etmiyen hükümleri dairesinde muamele olunur.

Ancak o maddeye tevfi kan satılığa çıkarılan eşyanın satış bedeli gümrük resminin veya sif kıymetinin hangisi daha az ise o miktardan aşağı olamaz.

Kaçak eşya ithali memnu olan kısımdan ise takdir edilecek bedel mukabilinde taallük ve münasabeti olan devlet idare ve müesseselerine verilir ve mukadder bedel bütçedeki tahsisatına mahsuben 60 nci maddedeki nisbetler dairesinde tevzi olunur.

YİRMİ BEŞİNCİ MADDE — 14 üncü madde hükmü hariç kalmak üzere inhisara tâbi kaçak eşyayı istimal veya istihlâk için nezdinde bulunduranlar ile gümrüğe ait kaçak eşyayı kaçak olduğunu bilerek şahsî ihtiyacında kullanmak kasdile satın alan veya nezdinde bulunduralardan, bu eşya serbestçe alınıp satılabilen mevattan ise mahallî rayicinin bir misli ve inhisara tâbi ise 20 lira hafif para cezası alınır ve eşya musadere olunur. Kaçak maddelerin rayici veya inhisar kanunlarındaki cezası 20 lirayı geçen kaçakçılarda bu hüküm tatbik olunmaz.

Yukarıki fıkra hükmü tatbik olunmayacak olanlarla birinci maddede sayılan sair suçlar için 6 aydan 3 seneye kadar hapis ile beraber gümrük resmine tâbi işlerde tutulan eşyanın gümrük resmile sair devlet resimlerine muadil para cezası ve inhisara tâbi işlerde hususî kanun ve nizamlarındaki para cezası hükümlerine ve eşya musadere edilir.

Kaçak gümrük eşyanın ele geçirilmediği veya memnu eşyadan bulunduğu hallerde veyahut hususî kanun ve nizamnamelerinde para cezası bulunmayan yerlerde kaçak mal kıymetinin iki misli para cezası alınır.

1701 numaralı tütün inhisarı kanununun 62 inci maddesinde yazılı suçlara bu madde hükmü tatbik edilmez. İkinci fıkrada yazılı suçları işleyenler kaçakçılığı men ve takip ve tahkik ile mükellef memurlardan ise o fıkradaki cezanın en yüksek derecesi hükümlenir. Bunlardan maada memurlara verilecek ceza bir seneden aşağı olamaz.

YIRMİ ALTINCI MADDE — Kaçakçılık maksadile bir teşekkül vücade getirenlerle idare edenler 6 aydan 2 seneye kadar hapis ve 200 liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasına mahkûm olurlar. Öyle bir teşekküle intisap edenler mücerret bundan dolayı üç aydan bir seneye kadar hapis ve yüz liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasile cezalandırılırlar.

Kaçakçılıkla iştilgal etmek maksadile iki veya daha ziyade kimselerin birleşmeleri kaçakçılık için teşekkül sayılır.

Teşekküllü vücade getirenler veya o teşekküle intisap edenler içinde memur da var ise bu memurlar birinci fıkrada yazılan cezaların iki misli ile cezalandırılırlar.

YIRMİ YEDİNCİ MADDE — 26 inci maddede yazılı teşekkülleri vücade getirenler veya bu teşekküllere mensup olanlar tarafından kaçakçılık yapılırsa vücade getiren veya idare edenler hakkında 2 seneden 5 seneye kadar ve diğerleri hakkında 1 seneden 3 seneye kadar hapis cezasile beraber inhisar mevadı için hususî kanunlarındaki para cezaları miktarından ve diğer eşya kaçaklığı için de gümrük resminin beş mislinden ve memnu eşyadan ise kıymetinin beş katından aşağı olmamak üzere ağır para cezası hükmolunur. Kaçak eşya dahi musadere edilir.

Bu maddede yazılı cürümde memur ve müstahdemler de alâkadar buldukları takdirde 26 inci maddenin son fıkrasındaki esasa göre cezalandırılırlar.

Aralarında bu suretle bir teşekkül ve irtibat olmaksızın ikiden fazla kimseler tarafından toplu olarak kaçakçılık yapanlara 25 inci maddede yazılı cezalar yarısı miktarında zammedilerek hükmolunur.

YIRMİ SEKİZİNCİ MADDE — İşlerinde velev biri olsun memnu silâhlı olarak kaçakçılık yapan şahısların her biri hakkında yukarıki maddelerde yazılı cezalar iki kat olarak hükmolunur.

YIRMİ DOKUZUNCU MADDE — Kaçaklığı Devletin siyasi veya malî veya iktisadî veya askerî veya idarî emniyet ve selâmetini bozmak kastına vasita ve alet ittihaz ettikleri sabit olanlar 10 seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis ve yukarıki maddelerde yazılı nisbetler dairesinde para cezaları hükmolunur ve kaçak eşya da musadere edilir.

OTUZUNCU MADDE — Kaçaklığı men ve takip sırasında vazifedar olanlardan birini veya ahaliden memurlara yardım eden bir kimseyi öldürenler ölüm cezasına mahkûm olurlar.

OTUZ BİRİNCİ MADDE — Kaçakçılık münasebetile türk ceza kanununda yazılı sair bir cürüm işliyenler hakkında ictima kaidesi tatbik olunmaksızın her cürümün cezası ayrı ayrı hükmolunur.

OTUZ İKİNCİ MADDE — Kaçak eşyanın yakalanması tehlikesine karşı sigorta yapanlar 6 aydan bir seneye kadar hapis ve 500 liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasile cezalandırılırlar.

Kaçaklığı sigorta edenlerin Türkiye dahilinde şube veya acentaları varsa kanunun tayin ettiği ceza bunlardan alınır ve Türkiye dahilinde sigortacılıktan men edilir.

OTUZ ÜÇÜNCÜ MADDE — 25, 26 ve 27 inci maddelerdeki kaçakçılık cürümlerine veya teşekküllerine, faillerinin hal ve sıfatlarını bilerek her ne şekilde olursa olsun yardım edenler hakkında, asıl suçluların o maddeler hükmünce görecekleri cezaların yarısı hükmolunur.

Bu fiillere iştirak eden memur ise asıl fail gibi ceza görür.

OTUZ DÖRDÜNCÜ MADDE — Gümrük ve inhisar idarelerinin mühür veya

damga veya alâmeti farikalarını veya bandrol veya etiketlerini taklit veya tahrif veya konulduğu eşyadan fek veya tebdil ederek veya çalarak veyahut bunların sahte veya çalınmışlarını tedarik ettiler veya kaçak maddelerde kullananların hareketleri kaçakçılık sayılır ve 25 inci maddenin 2 inci fıkrasında yazılı ceza hükmüyle beraber bu suçun türk ceza kanununda muayyen olan cezası ile de ayrıca cezalandırılır.

Yukarıdaki fıkrada yazılı alâmet veya bandrol ve etiketleri salâhiyet ve mezu niyetleri olmaksızın basanlar veya satanlar veya saklıyanlara 6 aydan 2 seneye kadar hapis cezası hükmolunur.

Bu maddede yazılı fiiller alâkadar memurlar tarafından işlenmiş ise ceza iki kat olarak hükmolunur.

OTUZ BEŞİNCİ MADDE — Ceza ehliyetini haiz olmıyan kimseleri kaçakçılık suçlarında kullananlar, kaçakçılık fiilini terettüp eden cezaya yarısı miktarı zammolunarak cezalandırılır.

Kaçakçılıktan menfaat veya alâkası olmaksızın velâyet veya vesayeti altında bulunan ehliyetsizlerin kaçakçılık yapmasına göz yumanlar 20 liradan 200 liraya kadar hafif para cezası ile ve tekerrürü halinde bir haftadan bir aya kadar hafif hapis ile cezalandırılırlar.

OTUZ ALTINCI MADDE — Kaçakçılık işlerinde memurlara hediye veya rüşvet verenler bir seneden beş seneye kadar hapis ve yüz liradan bin liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilirler.

Rüşvet vermeğe teşebbüs veya tavassut edenler hakkında bu ceza yarısından dörtte üçüne kadar tenzil edilerek hükmolunur. Kaçakçılık yapılmış ise onun da cezası ayrıca verilir.

Kaçakçılık işlerinde hediye veya rüşvet alan veya rüşvet ve hediye almağa teşebbüs eden memurlar hakkında birinci fıkrada yazılı cezaların iki katı hükmolunur.

İhmal, müsamaha, rüşvet ve iştirak şekillerinden başka her hangi suretle bu kanunda yazılı men ve takip ve tahkik vazifelerini sui istimal edenler bir seneden üç seneye kadar hapsolunur.

Bu sui istimal irtikâp suretinde vuku bulursa irtikâbın şekil ve derecesine göre ceza kanununun 209 uncu maddesine uyan hallerde o maddeye tevfiқан tayin olunacak cezaya nisif mitkarı zammolunur; 210 uncu maddesine uyan hallerde iki buçuk seneden aşağı olmamak üzere hapis cezası hükmolunur.

OTUZ YEDİNCİ MADDE — Kaçak arama işlerinde kamuna muhalif hareket edenler hakkında türk ceza kanununun 194 üncü maddesi tatbik olunur.

OTUZ SEKİZİNCİ MADDE — İkinci maddede yazılı ihbar mecburiyetini ifa da ihmal eden memurlar hakkında bir aya kadar hafif hapis ve 50 liraya kadar hafif para cezası hükmolunur. O maddenin ikinci fıkrasında yazılı takip vazifesini yapmakta ihmal eden muhtar ve ihtiyar heyeti azasile bekçi ve korucular hakkında ceza kanununun 230 uncu maddesinin ilk fıkrasındaki cezaya bir haftadan bir aya kadar hapis cezası da ilâve olunur.

3 üncü maddede yazılı memurlardan bu kanunda mükellef oldukları vazifeler yapmağı ihmal edenler hakkında, ceza kanununun 230 uncu maddesi son fıkrasına göre ceza hükmolunur.

OTUZ DOKUZUNCU MADDE — Kaçakçılık yapanlara müsamaha edenler : üçüncü maddede yazılı memurlardan ise kaçakçıya verilmesi lâzım gelen cezaya yarısı miktarı zam ile cezalandırılır. Bunun haricindeki memurlardan ise haklarında kaçakçıya verilmesi lâzım gelen cezanın yarısı hükmolunur.

Mensuplarının kaçakçılık yapanlarına müsamaha eden nakliyat müessesesi ve şirketleri kaçakçıya hükmolunması lâzımgelen para cezası miktarında ağır para cezasile mahkûm edilir.

Antrepolarda ve bekleme yerlerinde ve tahmil ve tahliyede zayi olan eşya değiştirilen mallar hakkında kaçak muamelesi tatbik olunur. Bu malların bedelleri ile resimlerinden taallûk eyledikleri müesseselerin hükmî şahsiyetleri malen mesuldürler.

KIRKINCI MADDE — Kaçakçılık için vücutte getirilen bir teşekkülü idare edenler hakkında hükmedilecek cezalara her halde muvakkat sürgün cezası da zamm edilir.

Kaçakçılık mükerrirleri hakkında türk ceza kanununun tekerrire mütedair hükümleri tatbik ve bunlara muvakkat sürgün cezası da ilâve olunur.

Bu kanuna göre bir sene veya daha fazla hapis cezasına mahkûm olanların cezalarna muvakkat sürgün cezası da zammolunabilir.

Üçüncü defa kaçakçılıktan mahkûm olanların cezalarna emniyeti umumiyeye nezareti altına alınmak cezası da zammolunur.

KIRK BİRİNCİ MADDE — Posta sürücüleri, kapitanlar, gemi adamları ve sair kara, deniz, nehir ve havada nakliyat yapan şahıs veya idare veyahut şirketlerin memur ve adamları, han, otel, kahvehane, meyhane, gazino, ticaret ve alış veriş yapan hususî evler ve sair umumî yerler müdür ve sahipleri meslek ve sanat ve vaziyetlerinin verdiği kolaylıktan istifade ederek birinci maddede yazılı kaçakçılığı irtikâp eyledikleri takdirde haklarında 25 inci maddenin ikinci fıkrasında yazılı para cezasından başka terettüp eyliyecek hapis cezasına yüksek haddi geçmemek üzere yarısı zammolunarak hükmedilir.

KIRK İKİNCİ MADDE — Kaçakçılıktan mahkûm olan inhisar maddeleri bayilerinin beyiye tezkere veya ruhsatnameleri iptal edilmekle beraber kendilerine bir daha inhisar maddelerini satmak hakkı verilmez.

KIRK ÜÇÜNCÜ MADDE — Kazanç maksadile kaçak şeyleri inhisar maddelerine ait zarflara koyan veya inhisar maddelerini kaçak maddelerle karıştıran veyahut mezuniyet almaksızın tasfiye eden kimseler hakkında bu kanunun 25 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü tatbik olunur.

KIRK DÖRDÜNCÜ MADDE — Tren veya istasyon veya vapourlarda ve her nevi nakil vasıtalarında ve kahvehane, otel, han, gazino, bar, dansing ve sair bu gibi umumî yerlerde bunların memur ve adamları tarafından yapılan kaçakçılık suçlarında ihmal ve teseyyüpleri müessir olduğu tahakkuk eyliyen o vasıta ve mahallerin sahip veya müstecirlerinden 20 liradan 200 liraya kadar hafif para cezası alınır.

KIRK BEŞİNCİ MADDE — Gümrük resminden muaf olarak ithali lâzımgelen eşyanın gümrüğe ibraz ve muamelesi ifa olunmaksızın ithaline ve 5 inci madde mücibince tayin olunan mahal ve yollardan başka yerlerden geçirilmesine teşebbüs olunursa faillerinden mümasil eşyanın gümrük resminin dörtte biri nisbetinde ağır para cezası alınır.

Gümrük resmine tâbi olmayan eşyayı 5 inci maddede tayin olunan yollardan başka yerlerden memleket haricine çıkaranlar hakkında beş liradan elli liraya kadar hafif para cezası alınır.

KIRK ALTINCI MADDE — Müşterek kaçakçılık edenlerden veya kaçakçılığa yardım eyliyenlerden alınacak para cezasına, bunlardan her biri müteselsilen kefildir.

KIRK YEDİNCİ MADDE — Kaçak eşya naklinde bilerek kullanılan vasıtalar hakkında aşağıda gösterildiği veçhile muamele olunur:

A) Kara nakil vasıtalarından umum hayvanlar ve koşunları, her nevi araba ve hayvan ve koşunları, otomobil, kamyon ve kamyonet ve bunlara benzer vasıtalar, deniz ve nehir vasıtalarından sal, sandal, mavna ve emsali ve yüz tonilâtoya kadar (100 tonilâto dahil) motörlü veya buharlı veya yelkenli umum sefineler, deniz altı sefineleri ve her nevi tayyareler musadere olunur.

B) 101 gayrisafi tonilâtosundan bin gayrisafi tonilâtosuna kadar (1000 tonilâto dahil) olan her nevi sefineler, kaçak hamulesi kaçak olmıyan hamulesinden gümrük resmi itibarile fazla bulunduğu takdirde, musadere edilir. Fazla olmadığı halde sefine kıymetinin üçte biri nisbetinde ağır para cezası hükmolunur.

C) 1000 gayrisafi tonilâtodan fazla olan her nevi sefineler naklettikleri kaçak eşya kıymetinin iki misli veya daha aşağı kıymette oldukları halde musadere edilir. Sefine bu nisbetten daha fazla kıymette olduğu takdirde kıymetinin dörtte biri derecesinde ağır para cezası hükmolunur.

Bu cezanın mitkarı kaçak eşya bedelinin iki mislinden aşağı olamaz.

D) Musaderesi lâzımgelen nakil vasıtaları başka bir yerde durdurulmaksızın taallûkuna göre en yakın gümrük veya inhisar idaresine teslim edilir.

KIRK SEKİZİNCİ MADDE — Kaçakçılıkta kullanılan nakil vasıtaları ve kaçak maddelerin yapılmasında kullanılan alât ve edevat her nerede ve kimin tarafından tutulursa tutulsun zaptolunarak taallûk ettiği idareye derhal teslim olunur. İdare, zaptedilip muhafazası külfet ve masrafı mucip olan bu gibi nakil vasıtalarının mahallî hükûmet marifetile ve arttırma ile sattırabilir.

KIRK DOKUZUNCU MADDE — Bu kanunda yazılı kaçakçılık suçlarından birine iştirak etmiş olan bir şahıs hükûmet memurlarınca haber alınmadan evvel gelipte kaçakçılığı ve faillerini ve kaçak eşyanın saklanmış veya satılmış olduğu yerleri kaçakçılığı men ve takip ve tahkik ile mükellef memurlara haber verirse fiiline terettüp eden cezadan muaftır ve muhbir ikramiyesine müstahaktır. Haber alındıktan sonra filin etrafı ile meydana çıkmasına hizmet ve yardım eden şeriklerin cezası yarıma indirilir.

Müretteple memurlar ihbar ve musadere ikramiyelerinden müstefit olamazlar.

ELLİNCİ MADDE — İkraniyeden faydalanmak veya başkasına zarar vermek veyahut kendisini cezadan kurtarmak maksadile bu kanunda yazılı suçlardan birini hiç yoktan tertip ve delillerini tasni veya ihzar ile başkasına isnat edenler her kim olursa olsun tertip ve isnat eylediği cürmün cezasile beraber türk ceza kanununun 283 üncü maddesinde yazılı ceza ile de mahkûm olur. İlâve olunacak cezanın en az haddi 3 aydan aşağı olamaz.

Yukarıdaki tertip ve tasni hakkında mercii huzurunda yalan yere ihbar veya şehadette bulunanlar dahi türk ceza kanununun 283 ve 286 inci maddelerinde yazılı cezalardan suçlarına uyan fıkradaki cezanın en fazla haddile cezalandırılırlar.

ELLİ BİRİNCİ MADDE — Doğrudan doğruya kaçakçılık yapmaktan veya vazifesini sui istimal veyahut rüşvet almak suretile kaçakçılığa sebebiyet vermekten veya cürüm tasniinden mahkûm olan memurlara anme hizmetlerinde müebbet memnuiyet cezası da hükmolunur.

ELLİ İKİNCİ MADDE — Bu kanunun ceza hükümlerinde yazılı memur tabirinden maksat türk ceza kanununun 279 uncu maddesile askerî ceza kanununun 13 üncü maddesinde sayılan şahıslardır.

DÖRDÜNCÜ FASIL

Usulî hükümler

ELLİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 39 ve 40 nci maddelerinde yazılı cürümler ilk tahkikata tâbi tutulabilir.

Bu işlerde önceden tevkif yapılmamış ise son tahkikatın açılması kararla beraber suçlu tevkif olunur ve mahkemece de o veçhile duruşmaları yapılır.

Duruşmalara ve temyiz tetkikatına mütedair olarak 58 ve 59 uncu maddelerde konulan hükümler bu işlerde de caridir.

ELLİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Kaçakçılık hâdisesinin görüldüğü esnada tesbitine müteallik bulunan zabıt varakaları:

1 - Hangi senenin hangi ay ve gününde nerede tanzim olunduğunu ve yazanların resmî sıfat ve hüviyetlerini ve icrası âmirin yazılı iznine bağlı olan işlerde bu iznin tarih ve numarası,

2 - Vakayi ve delillerini ve suçu vücade getiren eşya ve alât ve edevatin ve nakil vasıtalarının mahiyet ve miktar ve vasıflarını ve nerede ve ne suretle görülüp zaptedilmiş olduklarını,

3 - Maznunun isim ve hüviyet ve sanat ve mahalli ikametile ifadesini,

Muhtevi olmak ve tanzim eden memur ile maznun ve hariçten hazır bulunan en az iki kimse tarafından imza olunmak lâzımdır. Bu şartları tamamen haiz olarak bu kanunun 3 üncü maddesinde yazılı memurlar tarafından tanzim olunan zabıt varakaları ilk tahkikata tâbi tutulmuş olan işlerin maadasında sahteliği ispat olununcaya kadar müteberdir.

Maznun, zabıt varakasını imzadan istinkâf ederse sebebini kendi el yazısı ile varakanın altına yazıp imza eder. Yazı bilmezse istinkâf sebebi hazır bulunanlar tarafından varaka altına yazılarak imza edilir.

Sebepsiz istinkâf halinde de keyfiyet bu veçhile tesbit olunur. Sebep beyanile istinkâf halinde hâkim o sebeplerin mahiyetine göre tetkikat yapabilir.

Bu zabıt varakasının sahteliğini iddia halinde bunu iddia eden maznun mahkemeye sahtelik hakkında kanaat verecek deliller göstermeğe mecburdur.

Bu takdirde mahkeme bu müdafaayı tamika şayan görürse delillerini istima ve tetkik eder. Neticede maznunun iddiasını haklı gösterecek bazı sebepler karşısında kalırsa zabıt varakasını imza etmiş olan şahitleri çağırıp dinledikten ve başka delilleri var ise tetkik ettikten sonra hasıl edeceği kanaate göre kaçakçılık davasını intaç eder.

İşi sürüncemede bırakmak kastile sahtelik iddiasında bulunanlara yol gösterenden 100 liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası alınmasına hükmolunur.

Bu kimseler avukat veya dava vekili iseler haklarında salâhiyetli mereiler tarafından ayrıca inzibatî muamele de yapılır.

ELLİ BEŞİNCİ MADDE — Bu kanunun 12, 13 ve 14 üncü maddelerile 16 nci maddesinin son fıkrasında beyan olunan musaderele gümruk memurlarından müteşekkil bir heyet karar verir.

Bu kanunun 25 inci maddesinin 1 inci fıkrasile 44 üncü maddesinde yazılı suçlara müteallik para cezalarına 1701 numaralı kanunun 69 ve 70 inci maddelerinde yazılı heyetler tarafından karar verilir.

1 ve 2 inci fıkrada yazılı mereilerce verilen kararlara karşı maznunlar tarafından 1701 numaralı kanunda gösterilen müddet ve usul dairesinde sulh hâkimlerine itiraz olunabilir.

Sulh hâkiminin birinci fıkrâ mucibince verilecek musadere kararı aleyhine itira-

zen vereceği hükümlerin kıymetçe 50 liradan fazla olanları müstesna olmak üzere her iki fıkrada yazılı işlerde itiraz üzerine vereceği kararlar katidir.

Bu cezalar tahsili emval kanunu hükmünce tahsil olunur.

ELLİ ALTINCI MADDE — 55 inci madde haricinde kalan ve bu kanunda yazılı bulunan suçlara ait davalar münferit hâkimli asliye mahkemeleri tarafından görülür.

Müetemi teşkilâta tâbi asliye hâkimi bulunan yerlerde bu işleri görecek münferit hâkimleri Adliye vekâleti ayırır. Bu hâkimler kaza merkezile mukayyet olmaksızın hâdisе yerinde dahi davayı görüp bitirmek salâhiyetini haizdir. Ölüm veya on sene veya daha fazla hapis cezalarını müstelzim kaçakçılık suçlarının muhake-mesi salâhiyetli ağır ceza mahkemelerine aittir.

Bu hâkimler tarafından hükmolunacak para cezalarını havi hüküm ilâmları hapis hükmü müstesna olarak tahsili emval kanununa göre tahsil edilmek üzere cümhuriyet müddeiumumiliğine bulunduğu yerde Gümrük ve inhisarlar vekâletinin ait olduğu memuruna verilir. Bu suretle istifası mümkün olmayan ağır para cezalarının türk ceza kanununun hükümlerine göre hapse çevrilmesi için ilâmı cümhuriyet müddeiumumiliğine iade olunur.

ELLİ YEDİNCİ MADDE — 56 inci maddede yazılı suçlar hakkında ait olduğu idarelerin memurları tarafından tanzim edilecek zabıt varakaları ve tahkikat evrakı muktazi takibatın icrası için bir müzekkere ile cümhuriyet müddei umumiliğine verilir. Gümrük ve inhisarlar memurları bu müzekkerelerle ceza muhakemeleri usulü kanununun 367 inci maddesinde gösterilen müdahil sıfatını iktisap etmiş olurlar.

ELLİ SEKİZİNCİ MADDE — 55 inci maddede yazılı işlerden maadasında gümrük veya inhisar memurları tarafından cümhuriyet müddei umumiliğine verilen evrak ilk tahkikata ve karar hâkimliği kararına hacet kalmaksızın iddianame ile mahkemeye verilir ve maznunlar hakkında mahkemece açılacak son tahkikatın mevkuflu olarak yapılması mahkemeden istenilir. Mahkemece ilk önce bu cihet hakkında bir karar verilir.

Hüviyetini ispat edemiyen veya kaçakçılıkta sabıkası olanlar veya kaçak eşya ile birlikte yakalananlar hakkındaki tahkikat ve muhakemeler mutlak surette mevkufl olarak yapılır. Pailler sübut delillerile beraber mahkemeye sevk olundukları hal-lerde derhal duruşma yapılarak dava intaç olunur. Sair hallerde gecikmesinde zaruret bulunan bir sebep olmadıkça mahkeme usulü hükümlerle bağlı olmaksızın icap eden muamele ve tebliğleri yaptırarak iddianamenin verilmesinden itibaren nihayet beş gün içinde duruşma yapmağa ve 54 üncü maddenin son fıkrasında gösterilen zaruretler müstesna olmak üzere duruşmayı bir celsede bitirmeğe ve cümhuriyet müddeiumumisi de iddiasını aynı celsede serdetmeğe mecburdur. Maznunun duruşma sırasında diğer bir cürmünün de mevcudiyeti anlaşılsa bile bu hal davaların tevhidine sebep teşkil edemez.

Maznun veya müdafî müdafaasını hazırlıyanmadığından dolayı mühlet isterse kendisine nihayet üç gün müsaade edilebilir.

Maznun duruşmadan evvel tevkif olunmuş ise mahkûmiyet halinde tevkifinde karar verilir. Davanın temyiz olunması mevkufliyet halinin devamına mâni olmaz ve bu tevkif kararına itiraz olunamaz.

Mahkemece bu kanuna göre hükmolunan cezalar tecil edilemez.

ELLİ DOKUZUNCU MADDE — Davayı temyiz eden maznun hükme karşı itirazlarını ya temyiz istidasında yazar veya temyiz istidası için kanunda muayyen

müddet içinde bu hususta bir zabıt varakası tutulmak üzere mahkeme zabıt kâti-
bine beyan eder.

Evrakı, istidanın kaydı veya beyan zabıt varakasının yapıldığı günden itibaren
bir hafta içinde temyiz mahkemesine gönderilir. Temyiz tetkikatı diğer işlere ter-
cihan ve müstacelen yapılır. Hükme tesir etmiyen usul noksanları bozma sebebi it-
tihaz olunmaz. Temyiz mahkemesi kanun maddesinin numarasında yanlışlık vukuu
veya hükiim mahallindeki tavsife göre cezası daha hafif olan maddenin tatbikı icap
ederken daha ağır olan ve tavsife uymıyan maddenin tatbikı gibi zühulleri tashih ve
tatbikı lâzımgelen maddeye göre ceza tayin eder.

ALTMİŞİNCİ MADDE — Bu kanunda yazılı para cezalarile musadere olunan
eşyanın sıf kıymetinden yüzde otuzu haber verenlere ve yüzde otuzu bilfiil tutan-
lara ikramiye olarak dağıtılır. Yüzde on beşi peşin ikramiye faslının mütehavvil
tahsisatı karşılığı olmak üzere Hazineye irat kaydolunur. Yüzde onu musademe-
lerde ölenlerin veya sakat kalanların sigortasına tahsis olunur. Yüzde on beşi de ka-
çağın vuku bulduğu muhafaza tabur veya merkez müdüriyeti itibarile muhafaza iş-
lerinde fevkalâde yararlığı görülen memurlara tevzi olunur.

Kaçak eşyanın muhbiri yoksa muhbire ait olan hissenin üçte ikisi bilfiil tutan-
lara, üçte biri de peşin ikramiye faslının mütehavvil tahsisatına karşılık teşkil et-
mek üzere Hazineye irat kaydolunur.

ALTMİŞ BİRİNCİ MADDE — Kaçak eşya ve maddeleri ihbar edenlerle bil-
fiil tutanlara bu kanunun 60 ncı maddesinde yazılı ikramiye hisselerinin yüzde o-
tuzu musadereyi müteakıp ve peşin olarak verilebilir. Ancak bu yüzde otuzlar musa-
dere edilen eşya ve maddelerin sıf kıymetinin yarısını geçemez.

Peşin ikramiyeler bütçelerde açılacak mütehavvil tahsisat faslı mahsusundan ve-
rilir.

ALTMİŞ İKİNCİ MADDE — Kaçak sigara kâğıdı musadelerinde muhbir-
lerle bilfiil tutanlara peşin olarak aşağıdaki nisbetler üzerinden ikramiye verilir:
50 yaprak bir defter itibarile:

Bir defterden 1000 deftere kadar beher defter için 2 kuruş;

1000 defterden fazlasına beher defter için 1 kuruş.

Ancak kaçak sigara kâğıdının miktarı ne olursa olsun her ihbar ve musadere
vakasında peşin olarak verilecek ikramiye 300 lirayı geçemez.

ALTMİŞ ÜÇÜNCÜ MADDE — Müskirat maddelerile taktir vesaiti ihbarla-
rında:

I - İmalâthane ve şaraphanelere inhisar idaresinden mezuniyet almaksızın me-
vadı iptidaiye ithal eyliyenleri ve buralarda mevadı iptidaiye ıslatanları veya ta-
hammür ettirenleri haber verenlere beş liradan yüz liraya kadar,

II - Sirke ve şarap hakkındaki müsaadeler baki kalmak şartile bağ, bahçe, dük-
kân, hususî meskenler veya sair mahallerde mevadı iptidaiye ıslatıp tahammür etti-
renleri haber verenlere 2 liradan 25 liraya kadar,

III - Kaçak imbik ve sair taktir aletlerini (nâkil, müberrit, müberrit kapağı,
müberrit taşları, taktir aleti haline getirilmiş adi kazan) ihbar edenlerle bilfiil tu-
tanlara:

A) Haemi istiabisi 20 litreye kadar olan imbikler için beş lira,

B) Haemi istiabisi 40 litreye kadar olan imbikler için on lira,

C) Haemi istiabisi 40 litreden yukarı olan imbikler için (A ve B) fıkrâ-
larındaki miktarlara beher yirmi litre hacmi istiabiye mukabil beş lira zam su-

retile ve imbik teferruatından olup imbiki tutulamiyan her alet için yalnız iki lira peşin ikramiye verilir.

Ancak 3 üncü fıkrada yazılı hallerde peşin olarak verilecek ikramiyelerin azamî miktarı 60 lirayı geçemez.

ALTMİŞ DÖRDÜNCÜ MADDE — Musadere edilen kaçak eşya ve maddelerin muhakeme neticesinde musaderesine hükmedilmese dahi muhbiirlere ve bilfiil tutanlara peşin olarak verilmiş olan ikramiyeler istirdat edilmez.

BEŞİNCİ FASIL

Teşkilât

ALTMİŞ BEŞİNCİ MADDE — Kaçakçılık cürümlerine ait davalar asker ve sivil tefrik edilmeksizin ihtisas mahkemeleri bulunan yerlerde o mahkemelerde ve bulunmayan yerlerde 56 mci maddede yazılı hâkimler tarafından görülür.

İhtisas mahkemeleri, vazife ifa olunacak mntakanın hususiyetine göre, yalnız adlî veya yalnız askerî olarak teşkil edilebilir.

Bu mahkemeler teşekkül suretlerine göre ihtisas mahkemesi ve askerî ihtisas mahkemesi unvanını taşır.

Hangi mntakada hangi nevi ihtisas mahkemesi teşkil olunacağı İera Vekilleri Heyetince tayin ve icabına göre tebdil ve bunların kaza daireleri ilân olunur.

Valiler, kaymakamlar, ağır ceza mahkemeleri ve bu kanuna göre kaçakçılık işlerini gören mahkemeler hâkimleri ve bu mahkemeler nezdindeki cümhuriyet müddeiumumileri ve maaşların tevhit ve teadülüne dair olan 1452 numaralı kanunun 4 üncü derecesinde ve daha yukarı derecede bulunan memurlar hariç olmak üzere bu kanunda yazılı suçlardan dolayı memurların takip ve tahkik usulüne ve mahkeme mercisine mütedair 766 ve 1609 numaralı kanunlarda mevcut istisnaî hükümler tatbik olunmaz.

ALTMİŞ ALTINCI MADDE — Adlî ihtisas mahkemeleri, Adliye vekâletince sırf kaçakçılık davalarını görmek üzere teşkil edilecek münferit hâkimli asliye mahkemeleridir.

Ölüm ve on sene veya daha fazla ağır hapis cezalarını müstelzim işlerde bu hâkimlerin riyaseti altında, buldukları yerdeki veya en yakın mahaldeki hâkimlerden ikisinin inzıman ve iştirakile heyet teşkil olunur.

ALTMİŞ YEDİNCİ MADDE — Askerî ihtisas mahkemeleri bir askerî adlî hâkim ile iki askerî âzadan terekkiüp eder.

Her mahkeme nezdinde askerî adlî hâkimler meyanından müntabap bir askerî müddeiumumî ve bir müstantık bulunur. Bu mahkemeler maiyetine lüzumu kadar zabıt kâtibi verilir.

Askerî ihtisas mahkemeleri hâkimleri ve müddeiumumileri müstantıkları Millî Müdafaa vekâleti tarafından intihap ve millî irade ile tayin olunur.

ALTMİŞ SEKİZİNCİ MADDE — Askerî ihtisas mahkemeleri mntakalarında âmiri adlilik salâhiyeti Gümruk muhafaza kıtaatı kumandanlığına ve bu kumandanın maiyetinde bulunan alay kumandanlarına aittir.

Alay kumandanlarının askerî ihtisas mahkemeleri üzerindeki âmiri adlilik salâhiyeti fırka ve muhafaza kıtaatı kumandanının âmiri adlilik salâhiyeti kolordu kumandanı derecesindedir. Askerî ihtisas mahkemelerinin rütbe itibarile salâhiyetleri haricinde kalan askerî maznunların muhakemesi en yakın kolordu veya daha yüksek askerî mahkemeye aittir.

